

Новий образ світу та філософія

Немає устримлення більш природнього, ніж устримлення до знання...

М. Монтьє

Програму «Кафедри ЮНЕСКО» було засновано у 1991 році й спрямовано на розвиток міжнародної академічної солідарності та інтенсифікацію обміну знаннями між університетами світу. Статус кафедри ЮНЕСКО отримують кафедри, що досягли найбільших успіхів у науковій та педагогічній сферах. Зараз цей статус мають більше 700 кафедр та міжуніверситетських мереж, що розташовані у 97 країнах світу.

Кафедра нашого університету стала третьою серед кафедр ЮНЕСКО в Україні. Її історія розпочалася у травні 1996 року, коли було підписано угоду між Генеральним директором ЮНЕСКО і ректором Харківського державного технічного університету сільського господарства (зараз - Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка). Одним з головних стратегічних напрямків науково-практичної діяльності кафедри є створення комплексної методології форм людського спілкування, яка об'єднала б філософські, лінгвістичні, психологічні, культурологічні, соціологічні, педагогічні, естетичні концепції та ідеї в їх практичному ракурсі. У своїй діяльності кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» керується Положеннями програми «UNITWIN», спрямованої на розвиток міжнародної академічної солідарності та інтенсифікацію обміну знаннями між університетами світу, документами, що надсилаються з ЮНЕСКО, нормативними документами органів управління освіти України, Статутом Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, чинними навчальними планами та програмами, наказами ректора.

Кафедрою ЮНЕСКО здійснюється сертифікатна програма з підготовки магістрів філософії (менеджмент), у якій з 1996 року брали участь близько 450 слухачів. За 11 років свого існування кафедра випустила 250 магістрів.

Серед курсів, які викладаються студентам, історія філософії, філософія техніки, філософія права, філософія та теорія соціального управління, філософія конфліктного спілкування, логіка, філософія мови, філософія людини та проблеми творчості, естетичні аспекти людського спілкування, теорія комунікації, філософські основи менеджменту і бізнесу, ментальність як філософська проблема, філософія та психологія ділового спілкування тощо. На кафедрі проходять мовну підготовку студенти-іноземці з країн ближнього та дальнього зарубіжжя.

Від початку свого існування кафедра займається розробкою наукових тем, пов'язаних з мовознавством та філософією: «Філософія імені», «Філософія ділового спілкування», «Міжмовна інтерференція», «Філософія менталітету», «Філософія людського спілкування та місцеве самоврядування», «Філософія менеджменту», «Філософська психологія», «Естетичні аспекти людського спілкування» тощо.

Кафедра плідно співпрацює з Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого, Харківським національним університе-

том імені В.Н. Каразіна, Національним технічним університетом «ХПІ», Харківським національним автотранспортним університетом, Науково-дослідним інститутом українознавства Міністерства освіти та науки України, видавництвами Києва і Харкова, Українським відділенням Міжнародної асоціації викладачів російської мови та літератури, термінологічними центрами, періодичними виданнями, Харківською муніципальною бібліотекою, Спілкою письменників України, Спілкою фотохудожників України.

Працівники Кафедри брали участь у підготовці до друку та редагуванні перекладів творів видатних європейських вчених, що здійснювалося за підтримки посольства Франції в Україні, таких як: «Привиди Маркса» Ж. Дерріда, «Історія сексуальності» М. Фуко, «Оригінальна тварина» К. Фабр-Васса та ін.

Всього за ці роки вийшло близько 450 наукових та науково-методичних публікацій. Серед них видання Міжнародної серії монографій «Філософія мови: у межах та поза межами», три томи «Історії сексуальності» М. Фуко, «Українсько-російський та російсько-український словник термінів сільськогосподарської техніки», «Сучасний тлумачний словник української мови» тощо. Вагомим внеском у наукове життя України є активна участь науковців кафедри у місцевих, регіональних, міжнародних наукових заходах. Кожен рік подаються 10-15 доповідей на семінари, конференції, конгреси. Кафедра працює у межах культурно-просвітницької програми «Образи людського спілкування», присвяченої до Міжнародного Дня філософії, що святкується за ініціативою ЮНЕСКО. Було проведено сім виставок фото, плакату, колажу та ін., у яких взяли участь автори з різних країн та були залучені матеріали Державного фотоархіву України. Найкращі роботи видано окремим томом «Філософії мови: у межах та поза межами».

З діяльністю кафедри пов'язана низка імен видатних вчених. Серед них засновник Кафедри — академік АН ВШ України Д.І. Руденко, академік АН Російської Федерації Ю.С. Степанов, академік УНГА України М.Д. Гінзбург, професор П.Серіо (Швейцарія), професори В.О. Лозовий, О.В. Тарасова, О.К. Чаплигін, О.О. Мамалуй, О.М. Юркевич, О.К. Бурова, С.О. Заветний, який зараз очолює кафедру.

Сьогодні у складі кафедри працюють професори (Заветний С.О., Бурова О.К., Чаплигін О.К., доцентки (Божко Н.М., Дьолов О.С., Моїсєєва Н.І., Прокопенко В.В., Нещерет І.М., Полтавцева О.М., Пироженко О.Г., Данченко І.О.) та чотири старших викладачі.

На даний час наша діяльність спрямована на створення кафедри міжуніверситетського типу, що виконує функції наукового центру, який координує науково-дослідну роботу в галузі гуманітарного знання.

У цьому році кафедрою також розроблена та втілюється програма заходів, присвячених до Міжнародного Дня філософії, який святкується 15 листопада:

1. Науково-практична конференція «Г.С.Сковорода та проблема формування

особистості». Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка, 18-19 жовтня 2007 р.

2. «Образи людського спілкування» - виставка фоторобіт з колекції кафедри на Міжнародному арт-форумі «Космічні витючки земної творчості». Харківський планетарій, 26-28 жовтня 2007 р.

3. Участь у розробці оформлення вистави «Радіоточка» (режисер Е. Безродний) у межах Міжнародного театрального фестивалю (Мюнхен, Германия), 26 жовтня 2007.

4. Інтерв'ю доцента кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» Нещерета І.М. телепрограмі «Новини» про виставковий проект «Образи людського спілкування» та колекцію кафедри, 26 жовтня 2007 р.

5. Відкриття виставки наукових творів академіка Руденка Д.І., засновника кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування». Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка, 5 листопада 2007 р.

6. Інтерв'ю завідувача кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» професора Заветного С.О. телеканалу «СТБ» про роботу кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та заходи, присвячені до Міжнародного дня філософії, 6 листопада 2007 р.

7. Організація студентських сквородинівських читань, присвячених до Міжнародного дня філософії. Літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, 9 листопада 2007 р.

8. Екскурсія музею видатного українського філософа-мандрівника Г.С.Сковороди. Літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, 9 листопада 2007 р.

9. Виставка робіт «Образи людського спілкування» з колекції кафедри на студентських сквородинівських читаннях, присвячених до Міжнародного дня філософії Літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, 9 листопада 2007 р.

10. Концерт Георгія Катуніна (волинка). Літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, 9 листопада 2007 р.

11. Відкриття стенду, присвяченого академіку Руденку Д.І. та кафедрі ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» в музеї Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, 15 листопада 2007 р.

12. Розсилка урочистих листів з приводу Міжнародного дня філософії на Кафедру ЮНЕСКО та філософські кафедри ВНЗів Харкова, 15 листопада 2007 р.

13. Демонстрація телепередачі про кафедру ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» телеканалом «СТБ», 18 листопада 2007 р.

14. Виставка фоторобіт сучасних авторів «Образи людського спілкування» з колекції кафедри на засіданні вченої ради Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, 23 листопада 2007 р.

Заветний С.О., доктор філософських наук, проф., завідувач каф. ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» ХНТУСГ.